Halászati Lapok

A Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa
információs és marketing hírlevele

A Magyar Mezőgazdaság melléklete

XI. évfolyam

2010/ július

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • *FELELŐS SZERKESZTŐ:* Hajtun György

Jól mennek a dolgok Dinnyésen

A Dinnyési Ivadéknevelő Tógazdaság mindig is a figyelem középpontjában állt a magyar halászság körében. Elsősorban azért, mert a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsának (Haltermosz) pénzügyi háttérszervezete, mondhatni bástyája a tógazdaság. Annak idején, még a múlt század hatvanas éveinek elején, éppen azért hozták létre a tórendszert Dinnyésen, hogy ivadékokkal lássa el a hazai tógazdaságokat, és hogy egyfajta anyagi hátteret biztosítson az érdekvédelmi munkához. Az elmúlt húsz évben a dinnyési tógazdaság is piaci szereplővé vált, ám csak a tavalyi, 2009-es esztendő hozta meg a várt gazdálkodási sikert. Szabó Krisztiánnal, a tógazdaság vezetőjével beszélgettünk.

• Krisztián, kezdjük a legaktuálisabb kérdéssel: remélhetően lassan túljutunk az ár- és belvízen. A nagy árhullámok levonultak, de maradt a belvíz, s az ár utáni romos állapot. Mi a helyzet Dinnyésen?

– Úgy gondolom, hogy a gazdaságok közül mi a szerencsésebbek közé tartozunk. A korábbi években nekünk aszályt, víztelenséget hozott a tavaszi időjárás, most viszont elegendő vízmennyiséget, míg másoknak katasztrófát, vagyis árvizet. A tógazdaságon keresztül nem vezet vízfolyás, így csak azzal a vízmennyiséggel kellett megbirkóznunk, ami közvetlenül a tavakba hullott. Ami problémát okozott, az a Velence-itó magas vízszintje, mivel így sok vizet engedtek el, amit a csatornák nehezen fogadtak, ennek következtében a talajvíz és az alvíz jelentősen megemelkedett. Ezáltal a gazdaságban is megnőtt a vízszint, ami nehezítette az előnevelt hal lehalászását, nem tudtuk gravitációval elengedni a vizet, s az alacsonyabb részeken állt a víz. Nemegyszer a raktárban is bokáig álltunk a vízben, de úgy gondolom, hogy mindez jóval kisebb baj, mint ami más gazdaságokban történt. Hallottam olyan kollégáról, akinek a 200 hektáros gazdaságában egybefüggő vízfelülete keletkezett, a vízszint a gát fölött állt meg egy méterrel, így várhatóan az összes hala elúszott. Nem sok jóra számíthat, ha az ár lehúzódik.

Szabó Krisztián

• Sikerül-e megtartani a vizet annak érdekében, hogy a nyári hónapokban ne az aszály uralja el a gazdaságot, mint ahogy volt ez az elmúlt évtizedben?

– Most mindegyik tavunkban az üzemi vízszint felett vagyunk, éppen azért, mert nem tudom, hogy mi lesz két hét múlva. Lehet, hogy olyan meleg lesz, mint hetekkel korábban, amikor a víz hőmérséklete másfél méter mélyig 27,5 Celsius-fokra melegedett. Nos, ezt sem szeretnénk, de most 17,5 Celsius-fok a víz hőmérséklete, ami viszont hűvös. A víz hőmérséklete nagyon is befolyásolja a halak fejlődését, súlygyarapodását, így az éves gazdálkodási eredményt is.

• Elvitt-e halat a víz a tavakból?

– Szerencsére nem, de volt egy balesetünk. Az egyik harcsa előnevelő tavunkban keletkezett egy lyuk, amit a magas alvíz miatt későn vettünk észre, így sok kis harcsánk szökött meg a tóból. Ezt a tavat már lehalásztuk, mit mondjak, nem örültem az eredménynek. A többi tavunkkal nincs probléma, ezeket is folyamatosan halásszuk, hogy a vevőinket kiszolgáljuk, s jók az eredmények. Háľ Istennek, a nagy viharok ellenére a halnak a nagy része nagyon jó százalékban megmaradt.

• Amikor beszélgetünk, éppen haleladás is folyik. A vevők egy kicsit panaszkodnak, mondván, hogy kicsi a ponty.

– Ez sajnos az idei év időjárása miatt van. Az árvíz, a viharok, a szélsőséges hőmérsékletek mind-mind befolyásolják a halak súlygyarapodását. Úgy gondolom, legalább egy hónapot elveszítettünk az időjárás miatt, nem tudom, hogy később ezt bepótolhatjuk-e. Amikor vihar, nagy esőzés van, akkor nem tudunk vízre menni, így etetni sem. Igaz, a hal is kevesebbet eszik. Ami viszont előny, hogy rengeteg a szúnyog. A szúnyoglárva első osztályú természetes tápláléka a halaknak.

• Beszéljünk az elmúlt évekről!

– Az elmúlt két-három évben már sikerült pozitív eredményeket elérnünk, úgy látszik, kellett az az öt év – nyolc éve vagyok a cégnél – hogy talpra álljunk. Bevallom, fiatal, tapasztalatlan voltam még a kezdetekkor, de a kollégák sokat segítettek, s a szakma is összefogott. Ám voltak

(Folytatás a 2. oldalon)

Tartalom:

A Tisza-tó fővárosában jártunk ____ 3

Tömeges halpusztulás a Hortobágy-Berettyón ____ 4

Sziki pontyból nincs hiány ____ 5

Fórum a párbeszédhez ____ 6

Jól mennek a dolgok Dinnyésen

(Folytatás az 1. oldalról)

olyan pénzügyi, gazdasági problémáink, amiket csak megszorító intézkedésekkel sikerült megoldanunk. Csak a kitartás, a szorgalom és a sok munka juttatott el minket oda, hogy ma már eredményekről beszélhetünk. Persze nem az én, hanem a csapatunk érdeme mindez, hiszen a mai válságos időben mindenki tudja, hogy a munkahelyet meg kell őrizni. S ha egy kicsit erőnkön felül kellett teljesíteni, akkor abban sem volt hiány.

• Kik alkotják a csapatot?

– Nem vagyunk sokan, így név szerint is elmondhatom: *Barna Zoltán, Drankovics Zoltán, Lukács Károly, Vass Béla, Molnár Ferenc, Rácz Mihály, Németh Lajos, Schneider Józsefné* és jómagam. A csapat gazdasági és szellemi vezetője *Orosz Sándor*, a szövetség ügyvezető elnöke, akinek szintén sokat köszönhetünk, hiszen a napi feladatokat, problémákat mindig megbeszéljük. No meg a szövetség munkatársainak, *Tölg Lászlónak* és *Schmidtné Vizi Hajnalkának* jár a köszönet, mivel az ügyek, pályázatok intézésében sokat segítenek. A fejlődés annak is köszönhető, hogy az elmúlt években stabillá vált a gárda, összetartunk, s ha szükség van alkalmi munkásra a tavaszi munkálatoknál, az őszi lehalászáskor, akkor belőlük sincs hiány. Megemlíteném még *Jónás Gyuri* bácsit, aki ugyan nyugdíjas már, de vissza-visszajön hozzánk. Az ő tapasztalata, tudása ma is hasznos számunkra.

• Térjünk vissza a gazdálkodási eredményekre! A szövetség közgyűlésén is elhangzott, hogy nyereséggel zárták a tavalyi évet.

– Országosan is kedvezett az időjárás a haltermelésnek az elmúlt évben. A meleg időben jól nőtt a hal, s ahol nem voltak oxigén-ellátási problémák, ott az év végén mindenütt elégedettek voltak a súlygyarapodással. Nekünk is jól sikerült az év, elértük azt a magam elé tűzött célt, hogy a gazdaság hektáronként 20–30 százalékkal nagyobb súlyhozamot érjen el, mint az előző években. A hal jó minőségű, a darabszám is megmaradt, így az eladási eredményeink megalapozzák a jövőt. Most már fejlesztésekben gondolkodhatunk, vagyis megvalósíthatjuk az ötéves elképzeléseinket, tervünket, amit Orosz Sándorral dolgoztunk ki. Hogy konkrét legyek: évente 4–5 millió forintos fejlesztést hajthatunk végre úgy is, hogy a pályázatokból kizártak minket. Új szállítóautót kell vennünk, gátakat kell megerősítenünk, mert a vihar egyes tavaknál problémát okozott, az eszközparkot kell korszerűsíteni, tavak, műszaki csatornák rekonstrukcióját kell végrehajtanunk. Próbálunk mindent saját erőből megoldani, mert így a legolcsóbb. Sok régi eszközünk van, amelyek még működnek, de már nem korszerűek, nem hatékonyak. Például a búvárszivattyúk, amelyek sok energiát használnak fel, ezeket le kell cserélni korszerűbbre, mert több százezer forintokat spórolhatunk meg. A technológiát is folyamatosan fejlesztjük, s harmadik éve, hogy a tápos etetést rendszeressé tettük a trágyázás mellett. Egyes halfajoknál az etetés magasabb önköltséget eredményez, de megéri a befektetés.

Németh Lajos mutatja az előnevelt állományt

• Mely halfajokkal dolgoznak?

– Múlt héten amúrt fejtünk, a ragadozó halak közül a csuka-, a süllő- és a harcsaszaporítás is lefutott, van előnevelt pontyunk, busánk.

• Mi várható az idén?

– Nehéz ma még megmondani, hogy milyen piac lesz az ősszel. Csak sejteni lehet, hogy jelentős mennyiségű halat vitt el az árvíz a gazdaságokból. A sikertelen szaporításokat szerintem tudták pótolni, van tehát előnevelt ponty, de nem biztos, hogy a piacon lesz kellő érdeklődés a fogadóképesség hiánya miatt. Nagy kérdés ez most, mint az is, hogy vajon generál-e hiányt a mai helyzet.

• S milyen a piaca Dinnyésnek?

– Említettük, hogy régebben szinte csak fiatal korosztályt állítottak elő Dinnyésen. Ma már más a helyzet, alkalmazkodunk a piaci igényekhez. Arra törekszünk, hogy év közben folyamatosan kiszolgáljuk a vevőinket, így folyamatos a bevételünk. Ez azt jelenti, hogy egész évben van piaci pontyunk. Tavaly óta új piacunk a székesfehérvári halbolt, ahová éves szinten 70–80 mázsa halat adunk el. Az ár reális, így kölcsönös az elégedettség, remélem, hosszú távú lesz a kapcsolatunk. A helyi eladásaink is folyamatossá váltak, minden héten pénteken megnyitjuk a gazdaság kapuját és jönnek a környékről a vevők. Ez az eladás éves szinten 80–100 mázsa hal értékesítését jelenti.

• Állandó üzleti partnerek?

– A régi kuncsaftok ma is ide jönnek halért, de új partnerekkel is üzletelünk. Vannak kistermelők, akik egyre jobban bíznak bennünk, s a horgászokkal is bővül a kapcsolat. De itt elég nehéz érvényesülni, mert az ár és a régi kapcsolat sokat számít.

• S a minőség?

– A minőség is számít, de hiába jó, mondjuk, az egyesületek vezetőivel a nexus, a közgyűlés döntése számít, s tíz forint árkülönbség miatt is elveszíthetjük a partnert. Mi azonban a minőségre helyezzük a hangsúlyt, jó ízű halat árulunk, s ez bevált. A dinnyési tükrös ponty a mi fajtánk, pikkelyesként a ráckevei vadpontyot tartjuk, amit a Ráckevei Dunaági Horgász Szövetséggel együttműködve szaporítunk, nevelünk. Ez a hal kiváló horgász- és termelőhal, elégedettek vagyunk vele. A mi halunk nem zsíros, ezért jönnek a vevőink is.

Hajtun György

Egész évben folyamatos a lehalászás

A Tisza-tó fővárosában jártunk

Május elsején kegyeibe fogadta a rendezőket az időjárás felelőse. A IX. Tiszai, Pusztai és Halételek Fesztivál résztvevői kellemes tavaszias napsütésben sütöttek-főztek finomabbnál finomabb ételeket Tiszafüreden, amiket aztán szigorú zsűri rangsorolt. Hét halétel, főként halászlé készült, de kóstolhattak a vendégek sült keszeget, busa-amúr fasírtot is. A színpadon a megnyitó után – ezt dr. Orosz Sándor, a Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa ügyvezető elnöke tartotta – egymás után léptek fel a művészvendégek, együttesek, így mindenki számára kellemesen teltek az órák. Pintér Erika, Tiszafüred polgármestere egy ballagásról érkezett a rendezvényre és készséggel állt a mikrofonunk elé.

Orosz Sándor megnyitó beszédében a magyar halászok üdvözletét tolmácsolta, hangsúlyozva azt is, hogy miért fontos a halfőzés. Elsősorban azért, mert egészséges ételről van szó, másodsorban a hagyományok tiszteletét emelte, ki, míg harmadsorban a haltermelés környezetbarát voltát említette. S bár a megnyitó előtt figyelmeztették, hogy ezen a vidéken nem kedvelik a halászokat, s a Tisza-tó körüli perpatvar okán ma már alig van (vagy már nincs is) halász szakember a tó körül, az elnök mégis szólt a témáról. Elmondta, hogy sajnálatosnak tartja a Tisza-tó körül kialakult vitát, s remélte, hogy a bíróságon hamarosan pontot tesznek az ügy végére. Azt is hozzátette, hogy a vita a MOHOSZ és a tó új üzemeltetője között folyik, a halászoknak ehhez tulajdonképpen nincs közük, de azt is hangsúlyozta, hogy párbeszédre továbbra is szükség volna mindkét fél részéről. Az ugyanis nem jó megoldás, ha a halászokat elzavarják a Tisza-tóról, mert hosszabb távon a környezet és maga a tó hiányolja majd a halász-szakértelmet.

Nyitó kérdésünkre, hogy miért május elsején, nem pedig a megszokott június közepi időpontban tartották a rendezvényt, *Pintér Erika* polgármester azt válaszolta, hogy a pénzszűke miatt szervezték át a város nyári programjait. A város vezetése világosan látta, hogy már húsvét tájékán beindult az élet és a programok szervezése, megtartása, ami öröm is egyben, hiszen már az előszezonban megtelt a Tisza-tó partja. Éppen a szezon megnyúlása az oka, hogy májusban szükségessé vált egy „ráerősítő" program szervezése. A költségvetést átvizsgálva szomorúan tapasztalták, hogy nem csupán a pénz kevesebb, de a pályázati lehetőségek is szűkültek, ezért úgy döntöttek, hogy a hagyományos rendezvényt majálissá alakítják át. Tavaly a helyi vállalkozók megkeresték az önkormányzatot és azt ajánlották, hogy rendezzenek közösen egy hosszú hétvégét május elsején. Akkor olyan jól sikerült a rendezvény, hogy idén is folytatják. Pénteken egy családias eseményt tartottak, május elsején pedig a IX. Tiszai, Pusztai és Halételek fesztiválján. Már csak azért is, mert a sok vendéget illik megetetni: a fesztiválon pedig készült elég finomabbnál finomabb étel. Összességében azonban azzal zárta a magyarázatot a polgármester, hogy „szegény ember vízzel főz".

Mindezek ellenére „kőlevest" nem láttunk, de igazi pusztai ételeket igen, sőt egyre több halétel készült, ami azért örömteli, mert tavaly alig egy-két halételt kóstolhatott a zsűri. „Szeretünk tanulni a kritikából" – jelentette ki a polgármester, majd hozzátette: ha egy eseménynek ez a címe, akkor a halételeket jobban kell reprezentálni. Tiszafüreden gazdag hagyománya van a halételek készítésének, az alapanyagot is könnyen beszerezhetik, ezért a jövőben még többen fognak halat főzni.

Rohanó világunkban nehéz felidézni egy év eseményeit, de Pintér Erika kísérletet tett erre is. A napok nem csupán gyorsan, de munkával is telnek. A tiszafüredi önkormányzatnál sok energiát visz el a pályázatokra való készülés. Tiszafüred is abba a 33 települést összefogó kistérségbe tartozik, amely kiemelt figyelmet kapott egy komplex felzárkóztató programban. Ehhez kapcsolódóan készítik a megnyert programcsomaggal a projekteket. Tiszafüreden is számos elképzelés zöld utat kapott. Az egyik ilyen projekt annak a középiskolának a felújítása, ahol május elsején ballagtak a diákok. Ez az iskola 1968-ban épült, s az elmúlt évtizedekben komolyabb felújítás, átalakítás nem történt az épületben. Most az LHH-s program keretében kaptak lehetőséget egy réteges korszerűsítésre. Ennek keretében egy 300 millió forintos támogatással kilenc új tantermet építenek. Ez azért fontos, mert hajdanán, amikor első osztályosként maga a polgármester asszony is itt kezdte meg középiskolai tanulmányait, az épületben még alig négyszáz diáknak volt helye. Jelenleg az itt tanulók száma meghaladja a 600 főt, miután az oktatás színvonala kiváló. A továbbtanulási arány megyei szinten is kiemelkedő, így megérdemelt a környezet megújítása.

Szűcs István alpolgármester és Dr. Orosz Sándor nyitották meg a rendezvényt

Pintér Erika polgármester

A funkcióbővítő városfejlesztési pályázat alapján új piaccsarnokot építenek, mert a régi már olyan rossz állapotban van, amire nem érdemes költeni és kicsi is. Dacára annak, hogy egyre több multinacionális üzletlánc jelenik meg a városban és a környéken, a helyi piacoknak van jövőjük, jelentette ki a polgármester, s jó volna, ha az őstermelők ezeken a piacokon megtalálnák a lehetőséget a helyi termékeik árusítására. A piaccsarnok korszerű épülete lesz a városnak, s ha a régit lebontják, akkor egy központi teret is kialakítanak, amely elsősorban rendezvénytérként funkcionálna. Ezzel a városi jelleget tovább erősítenék, mert jelenleg egy alföldi mezővárosé a település szerkezete. Ezzel együtt a közlekedésbiztonságot is javítaná a megépülő várost elkerülő gyűrű, amelynek átadásával a fő utca nagy része sétálóutcává válhatna. Az LHH-s programban erre is lesz lehetőség.

(Folytatás a 4. oldalon)

A Tisza-tó fővárosában jártunk

(Folytatás a 3. oldalról)

A számos egyéb fejlesztés között szerepel a csapadékvíz elvezetésének megoldása. Igaz, hogy a Tisza-tó a város mellett terül el, de eddig nem voltak árvízvédelmi gondok a településen. Ám a belvíz időről időre megjelenik, ami sok problémát okoz. A csapadékvíz szabályozott elvezetésében végre előbbre léphetnek, mert ötből három öblöt rendbe tudnak tenni a pályázaton elnyert pénzből. A városközpont kialakítását segíti az is, hogy indulnak a város-rehabilitációs pályázaton. Ennek keretében a sportcsarnokot teszik rendbe – fontos az ifjúság nevelése szempontjából – hiszen ez az épület csaknem húsz éves. A tetőszerkezet problémái miatt gyakori a beázás, igen nagy a fűtésszámla, de miután nagy az igény rá, az év minden napján nyitva áll a sportcsarnok a város lakói számára.

Természetesen a Tisza-tó körül kialakult helyzetről is megkérdeztük a polgármester véleményét. A kérdésben, hogy szükség van-e halászra, Pintér Erika nem vállalta a döntnök szerepét, de abban biztos, hogy halmentésre szükség van. A Sporthorgász Kft.-nél nem dolgozik halász. Az önkormányzat 2001 óta azon dolgozik, hogy saját kézbe vegyék a Tisza-tó gondozását, a halgazdálkodást, a horgásztatást, a horgászturizmus szervezését. Nekik is meglepetés volt, hogy idén január elsejétől a kft.-nek kell helytállnia a tó működtetésében, így az idei esztendő leginkább a tanulás éve. Bíznak abban, hogy nem követnek el nagy hibát, s az év során létrejön egy szakértői gárda.

Készül a sült keszeg

A slambuc igazi pusztai étel

Végezetül nem hagyhattuk ki azt a kérdést sem, hogy idén szeptemberben önkormányzati választások lesznek Magyarországon. Pintér Erika készül a választásra – bár négy évvel ezelőtt csak hosszas rábeszélés után vállalta az indulást – és majd a választók eldöntik, hogy továbbra is megkapja-e a bizalmat. Egyébként az új kormánytól várja a választási törvény módosítását, ugyanis szeretné tudni, hogy polgármesterként mire vállalkozik, s mi lesz a feladta.

H. Gy.

Tömeges halpusztulás a Hortobágy-Berettyón

Tömeges halpusztulás történt az elmúlt napokban a Hortobágy-Berettyón, ahol a Hortobágyi Nemzeti Park munkatársai több mint egy tonna haltetemet gyűjtöttek be. A pusztulás miatt egy parlamenti képviselő is vizsgálatot követelt: a nemzeti park egyik munkatársa szerint emberi szennyezés és a kánikula miatti oxigénhiány egyaránt közrejátszhatott a halak pusztulásában.

Több mint egy tonna haltetemet emeltek ki a Hortobágy-Berettyóból a napokban, miután eddig ismeretlen okból nagy mennyiségű hal pusztult el a folyóban. A Hortobágyi Nemzeti Park igazgatóságának munkatársai a nemzeti park által kezelt 60 kilométeres folyószakaszról gyűjtötték be a veszélyes hulladéknak minősülő haltetemeket – mondta *Kapocsi István*, a park természetvédelmi őrszolgálatának vezetője. A haltetemeket a debreceni állatifehérje-feldolgozóba szállították.

A nemzeti park honlapja szerint a halpusztulás a Hortobágy folyót és a Nyugati-főcsatornát is érinti, ahol napról-napra erősebb halpusztulást észleltek. A folyók néhány szakaszán a haldög összefüggő csóvában sodródott a víz felszínén és ahol a hullámtéren kiterülő víz lelassult, ott a tetemeket az áramlás a parthoz sodorta. A nemzeti park honlapján látható képek szerint a folyópartot összefüggő haltetemsáv borítja.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság tíz természetvédelmi őre kisgéphajókkal és kéziszerszámokkal, önkéntesek közreműködésével gyűjti a tetemeket – volt olvasható a park honlapján. A Hortobágy-Berettyóban nagy mennyiségű süllő, keszegféle, ponty, amúr és busa pusztult el, a kár az elsődleges becslések alapján milliós nagyságrendű.

A szakértők egyelőre nem tudják pontosan, hogy mi okozta a halpusztulást, természetes biológiai folyamatok és valamiféle egyéb szennyezés együttes hatásai egyaránt állhatnak a pusztulás hátterében. Kapocsi István szerint kisebb halpusztulás évről évre előfordul a folyón. *Kepli Lajos*, a Jobbik parlamenti képviselője haladéktalan vizsgálatot kért a halpusztulás miatt, a politikus szerint ugyanis valószínűsíthető, hogy egy sertéstelep hígtrágyatároló medencéjének tartalma került a folyóba és ez okozta a halállomány szinte teljes kipusztulását.

A halpusztulás okára a debreceni székhelyű Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség közelmúltban indult vizsgálatától várnak magyarázatot. A nemzeti park rendelkezésére álló mérési adatok alapján a pusztuláshoz köze lehet annak, hogy az adott időszakban a víz foszfátszintje magasabb, míg oldott oxigéntartalma jóval kisebb volt a normálisnál. Az előbbi szerves szennyezőanyag jelenlétére is utalhat.

A folyó oxigénszintje a kánikulai napok beköszöntével csökkent drasztikusan – mondta Kapocsi István. Ehhez az is hozzájárulhatott, hogy az elmúlt időszakban számos csatornán keresztül jelentős mennyiségű belvíz érkezett a Hortobágy-Berettyóba. A folyó elöntött ártereinek víz alatt rothadó dús vegetációja is indokolja a rossz vízminőséget, ami mostanában egyébként a Tiszára és a Nyugati-főcsatornára is jellemző.

A helyzet az újabb hideghullám érkezése óta számottevően javult – a másfél hete kezdődött, de tömeges mértékben mindössze három napig tartó halpusztulás már nem észlelhető a folyón. Félő azonban, hogy ha tartósan melegebbre fordul az idő, újra veszélybe kerül a Hortobágy-Berettyó halállománya – mondta a nemzeti park őrszolgálatának vezetője.

Sziki pontyból nincs hiány

Verőfényes napsütésben, enyhe szellő kíséretében ültek a parton a horgászok Akasztón június 13-án. Az Öko 2000 Vállalkozás és az Öko 2000 Kft. immár hatodik alkalommal rendezte meg partnereinek ezt a horgászversenyt. Minden partnert, egyesületet, szövetséget két fő képviselt, de a verseny nem csapatok szerinti, hanem egyéni értékelésű volt. A versenyzők Pest, Nógrád, Bács-Kiskun, Csongrád, Tolna és Békés megyékből érkeztek. A VI. VIP horgászderby jó alkalmat kínált arra, hogy az Akasztói Horgászpark fejlesztési elképzeléseiről, gazdálkodási eredményeiről szót váltsunk Szabó Józseffel, a cég tulajdonos-vezetőjével és Szabó Róberttel, a halászati ágazat vezetőjével.

Ha valaki egy éve nem járt az Akasztói Horgászparkban, annak feltűnik, hogy újabb fejlesztéseket hajtottak végre, illetve építkezések vannak folyamatban. Persze *Szabó Joe-t* ismerve ez nem meglepő, hiszen köztudott a tógazdáról, hogy hitvallása a fejlesztés. Évről évre újabb és újabb elképzeléseket valósít meg, s az igényeknek megfelelően tervezik a beruházásokat. A strandon egy olyan épület kapott helyet, amely a strandoló vendégek kiszolgálását hivatott biztosítani. Magyarán, büfé nyílik itt hamarosan, ételt, italt kínálva a vendégeknek.

Ugyancsak új fejlesztés, hogy a termelő tavukból egy kéthektáros területet „kanyarítottak" ki. Ennek az a célja, hogy létesüljön egy második extra tó a horgászoknak, mivel az első ilyen célú tó partján már elfogyott a horgászhely. Az a tapasztalat ugyanis, hogy a horgászok körében igen népszerű a gazdaság, az emberek szeretnek idejárni és hobbijuknak, szenvedélyüknek hódolni, mivel szép nagy halakat fognak. És fognak, mert van elegendő… Nem csoda hát, hogy az ország szinte minden vidékéről jönnek. Egy szó, mint száz, az első extra tavat kinőtték a horgászok, így a kényszer is ösztönözte a cégvezetőt a beruházás megvalósítására. Csupán az esős időjárás gátolta az építkezést, ugyanakkor az ár- és belvíz nem okozott problémát. Sőt, a sok csapadék következtében nem kellett a vizet szivattyúzni, ráadásul az esővíz jó minőségű, így javult a tavak vízminősége is.

Szabó Joe egyike azon vezetőknek, akik a pályázati lehetőségeket kihasználják. A HOP keretében nyertek egy pályázaton, amelynek köszönhetően autót, gépeket vesznek, utakat újítanak fel, teleltetőket korszerűsítenek, alakítanak át, trágyázó helyeket, s nem utolsó sorban egy hal előnevelő csarnokot építenek. Ez utóbbiban egy kísérletet is lefolytatnak, tokhaltenyésztéssel próbálkoznak. A cégvezető szerint több lábon kell állni ahhoz, hogy a gazdálkodás stabil, kiszámítható és jövedelmező legyen, már csak azért is, mert nem tudható, hogy mikor jelenik meg Magyarországon is a KOI herpeszvírus. Országos katasztrófát okozna a vírus a tógazdaságokban. A cégvezető úgy véli, hogy sok kereskedő nem ismeri fel ezt a veszélyt, gyakran felelőtlenül hoznak be halat, s a pillanatnyi haszon érdekében könnyedén feláldozzák a jövőt. Fontos volna megkapni a herpeszvírus-mentes státuszt, ezzel előrelépnénk abból a szempontból, hogy néhány évvel meghosszabbíthatnánk a jelenlegi kedvező állapotot. Jó hír, hogy az unió hozzájárult ahhoz, hogy Magyarország indítson egy kétéves programot, amelynek végrehajtása után megkaphatjuk a mentességi státuszt.

Szabó Róbert

Nem titok az ágazatban, hogy új szövetség alakult. A cégvezető arra a kérdésünkre, átlép-e az új szövetségbe, azt válaszolta, hogy várakozó álláspontot van. Mindkét szövetségnek vannak hibái, ezért úgy gondolja, hogy a régit kell megújítani, s nem újat létrehozni. Az ugyanis nem a régi szövetség vezetésének a hibája, hogy az új megalakult: két sértődött ember maga köré csábított néhány ugyancsak sértődött tógazdát. Két szövetségre pedig nincs szükség: kicsi ez az ágazat ahhoz, hogy két dudás fújja a nótát.

Szabó Róbert, a halászati ágazat vezetője a rendezvénnyel kapcsolatban elmondta, hogy ez a nap a barátságról szól. A meghívottak között azoknak a fontos üzleti és szakmai kapcsolatoknak képviselői vannak, akik a horgászat hobbijának is hódolnak. Az idei versenyre 33 versenyző nevezett, ami 16 csapatot jelent. A verseny egyéni, miként a díjazás is. A lényeg, hogy a legtöbb halat fogó horgász viszi el a pálmát.

Az ágazatvezető az idén nem ült a tópartra és nem versenyzett. Ennek oka, hogy így több idő maradt a személyes kapcsolatok erősítésére. Halból egyébként nem volt hiány, szinte minden versenyző gyakran nyúlt a szákhoz, ami jelezte, hogy van fogás. Az időjárás is kedvezett a horgászatnak, így a végső mérlegeléskor kiderült, hogy összességében több mint hét mázsa pontyot fogtak ki. Ami a ponty minőségét illeti, mindenki dicsérte. Azt kérdezték az ágazatvezetőtől, hogy „Mond Robi, spenóttal etettétek a halakat?" A sziki pontyra jellemző, hogy nem zsíros, jó felépítésű, erős törzsű hal, a húsa vörös színű, vagyis kitűnő horgászhal. Akasztón nem helyezik telelőbe a halat: tóból tóba történik a mozgatás, és csak akkor, amikor a halat piacra viszik és eladják. Egész évben kiszolgálják a vevőket, s nincs gond az értékesítéssel. Tavasszal nehezebben indult a piac, de április-május hónapokban már nőtt az érdeklődés. A szaporítás jól sikerült, bár későn fogtak hozzá a kedvezőtlen időjárás miatt. Igaz viszont az is, hogy Akasztón mindig későn, május közepén-végén szaporítanak, de őszre megnő az egynyaras ponty 5–10 dekásra.

A sziki ponty ma már márka a piacon. A technológiának köszönhetően a halak természetes környezetben nevelkednek. A halak természetes táplálékot „kapnak", a trágyázás következtében bőséges a plankton-ellátás, amit takarmánnyal egészítenek ki. A hal sokat mozog, felkutatja a táplálékot, ezért egészséges és nem zsíros. Ma már nagyobb az igény a piacon a sziki ponty iránt, mint amennyit ki tudnak elégíteni. A termelést viszont nem kívánják növelni, mert az már a minőség rovására menne. A minőségből pedig nem engednek, ezért is működik a Horgászpark hétről hétre telt házzal.

H. Gy.

Végeredmény

A 33 versenyző 703 kg pontyot fogott, ami 21,3 kg/fő fogást jelent.
1. *Bekő László*, Gyömrői HE: 50,5 kg.
2. *Dér Lajos*, Orosháza: 46,3 kg.
3. *Benkó Tamás*, Asztalos István HE: 45,37 kg.

Fórum a párbeszédhez

ASEM Aquaculture Platform

A közelmúltban számot adtunk a Halászati és Öntözési Kutató Intézet (HAKI) ázsiai kiküldetéséről. Dr. Váradi László főigazgató azonban további információkkal szolgált, ugyanis tavaly ősszel megkezdődött egy EU-projekt, amely Európa és Ázsia tudományos és gazdasági kapcsolatait hivatott erősíteni, fejleszteni. Az ASEM (Asia-Europe Meeting) – amelyet az Európai Unió hozott létre – keretében a párbeszéd folyamatossá vált, egyfajta párbeszéd-csatorna jött létre a két kontinens között, mégpedig a legmagasabb diplomáciai szinten. Az államfők ülnek időről időre egy asztalhoz, hiszen kétévenként rendezik a csúcstalálkozót.

Az idén, vagyis 2010 októberében Európában, Brüsszelben rendezik az államfői találkozót, amely vetésforgószerűen váltott helyszínen jön létre. Az ASEM (Ázsia és Európa találkozójaként fordíthatjuk a mozaikszót) tulajdonképpen egy hálózat, így a főigazgató nem mondhatja, hogy az ASEM keretében, hiszen ez egy 45 országot magába foglaló, magas szintű szervezet, hanem azt, hogy az ASEM koncepciójának megfelelően hozták létre az ASEM akvakultúra platformot AqASEM néven. A platform kilenctagú, amiben az öt európai partner egyike a HAKI.

A platform célja, hogy a két régió szakemberei között létrejöjjön, kialakuljon egy folyamatos párbeszéd, egyeztessék a közös tennivalókat. Bár az érdekek különbözőek, mégis akad sok közös probléma, amelyek megoldásában az együttes fellépés hatékonyabb megoldást biztosít. A platform tehát egy projektet valósít meg, amely projekt az unió támogatásával jött létre. A HAKI egy igen előkelő társaság tagjává vált, ugyanis a konzorcium kilenc tagjából öt az európai. Olyan, Európában meghatározó intézményekről van szó, mint a Wageningen, a Stirling, illetve a Gent Egyetemek, amelyek már korábban aktívan bekapcsolódtak az ázsiai akvakultúra fejlesztési programjaiba. Szerénytelenség nélkül mondhatjuk, hogy ha Európában van egy ilyen kezdeményezés, abból a HAKI nem maradhat ki, hiszen évtizedek óta legalább olyan aktívan ott vannak az ázsiai országokban, mint a nyugat-európai egyetemek. A konzorcium ötödik európai tagja pedig az Európai Akvakultúra Technológiai és Innovációs Platform (EATIP), amely ugyancsak az egyik nem nagy múltú kezdeményezése az uniónak, s amelyben Váradi László az egyik tematikus terület alelnöke. A HAKI egyébként e platform hivatalos tagja is.

Ázsiai részről egy nagy akvakultúra hálózat (Akvakultúra Központok Ázsiai Hálózata, NACA), a Sanghaji Óceán Egyetem, a Putra malajziai egyetem képviseli a szakmát, valamint a vietnami Cantho Egyetem, amely egyébként a HAKI tradicionális partnere. A társaság tehát elitnek mondható, így a közös munka sikere szinte borítékolható. Nem csak kutatásokról van szó a projekt keretében – bár nyilvánvaló, hogy a kutatási kapcsolatok a legerősebbek – hiszen a párbeszédbe be kell vonni a termelőket, kereskedőket, politikusokat, fogyasztókat, vagyis a piac valamennyi szereplőjét. A főigazgató úgy fogalmazott, hogy szeretnék, ha összehozhatnák az embereket, hiszen ezen múlik a siker. Remélhető az is, hogy a már meglévő kapcsolatok tovább stabilizálódnak, erősödnek és hozzájárulnak ahhoz, hogy a megkerülhetetlen problémákra is közös, kompromisszumos választ adnak.

Az AqASEM projekt kilenc munkacsoportba szervezve végzi tevékenységét az alábbiak szerint:

1. vállalkozói kapcsolatok;
2. jó gazdálkodási gyakorlat;
3. integrált akvakultúra (Integrált Multitrofikus Akvakultúra, IMTA);
4. termékminősítési rendszerek;
5. halegészségügy;
6. oktatás és képzés;
7. akvakultúrából élő veszélyeztetett közösségek segítése;
8. európai és ázsiai akvakultúra hálózatok együttműködése;
9. kommunikáció.

Az egymillió eurós költségvetésű, ötéves projekt tevékenységei elsősorban szakmai tanácskozások, különböző közös fórumok megszervezését, információk cseréjét tartalmazzák. A projekt egyik célja például a kereskedelmi kapcsolatokban meglévő aránytalanságok felszámolása, az egyensúly megteremtése. Egy kis túlzással mondhatjuk, hogy ázsiai haltermékek árasztják el az európai piacot. Nem a tisztességes versenyt kifogásolja az unió, hiszen ezek a termékek jó minőségűek és olcsók, hanem azt, hogy nem azonos közgazdasági feltételekkel termelik a halat. Európában a környezetvédelemmel, a humán egészségüggyel kapcsolatos előírások, az élelmiszerbiztonsági kötelezettségek és még sok egyéb kifizetnivaló drágítja jelentősen a termelést, míg Ázsiában az ilyen kötelezettségek sokkal kisebb mértékűek. Sok ázsiai országban betartják az élelmiszer-biztonsági előírásokat, de például a környezetvédelemre vonatkozó szabályozások kevésbé szigorúak. Az európai termelők joggal mondhatják, hogy így nem egyenlő a verseny. Globális érdek, hogy Ázsiában is az európaihoz hasonlóan szigorúvá váljon a környezetvédelem, tehát ezt a problémát kezelni kell. Van ennek a kérdésnek kutatási aspektusa is: ki kell dolgozni olyan jó gazdálkodási gyakorlatokat, kódexeket, amelyeket minden termelőnek be kell tartania. S bár léteznek már ilyen javaslatok, a betartatásuk akadozik.

Felvetettük, hogy vajon hivatott-e ez a grémium ilyen fontos kereskedelem-szabályozási kérdésekben dönteni, hiszen az ilyen típusú kérdéseket a WTO (Világkereskedelmi Szervezet) keretében vitatják meg. S az, hogy milyen körülmények között kell egy termelőnek dolgoznia, nemzeti hatáskörbe tartozik. A főigazgató szerint is ez a világ rendje, de amikor a piacon megjelenik egy termék, akkor annak a nemzetközi szintű előírásoknak is meg kell felelnie. A WTO a szabad kereskedelem élharcosa, az indokolatlan gátakat bontják le, de a környezetvédelmi szempontok még nem jelentek meg a piacrajutás kritériumai között. Egyébként az ázsiai országoknak is érdekük a környezetvédelmet felértékelni, mert ott is szennyeződik a víz, a környezet. Sok helyen szinte fekete iszapban termelik a halat, vagy olyan, tápanyagokban dús vizet engednek el, ami elfogadhatatlan egy közvízben, egy parkban, egy rekreációs környezetben. S érdekük az is, hogy az ott meglévő és egyre erősödő fizetőképes kereslet igényeit kielégítsék. A főigazgató tapasztalata például az, hogy Vietnamban nem lehet friss pangasiust kapni az éttermekben.

Helyben termeljük meg a halat, s ne importáljuk, mondja Váradi László. Ezzel persze nem kívánta az import termékek fontosságát megkérdőjelezni, de az is tény, hogy az importtal nem csökken az „élelmiszer-kilométer". A fogyasztók is egyre tudatosabban vásárolnak, s megnézik, hogy a termék honnan származik. Ha messziről jön, akkor inkább a hazait veszik meg, ezzel is hozzájárulnak a környezetvédelemhez és a hazai termelők piaci pozíciójának erősítéséhez. Tény, hogy Magyarországon még nem ezek a szempontok az elsődlegesek a vásárláskor, mondta végezetül a főigazgató.

H. Gy.

HALTERMELŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE ÉS TERMÉKTANÁCSA

1126 Budapest, Vöröskő utca 4./b
Tel.: +36 1 355 7019, 214 2641, 457 0795, Fax: +36 1 214 2643
e-mail: iroda@haltermosz.hu www.haltermosz.hu
KHB számlaszám: 10402166-21617687-00000000

A Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa
megbízásából

a Fertő-Hanságí Nemzeti Park Igazgatósága
rendezi

a XXXVI. Országos Halfőző Versenyt Fertőújlakon 2010. augusztus 28-án

Helyszín: Csapody István Természetiskola és Látogatóközpont

Hagyományőrző rendezvényünkön tagszervezeteink versenyzői vehetnek részt, akik 4 kategóriában mérhetik össze halfőző tudományukat.

Versenykategóriák:

Dunai jellegű halászlé

Tisza-Körösi jellegű halászlé

Egyéb halétel

Afrikai harcsa különlegességek

Minden kategória első három helyezettje értékes ajándékot, tárgynyereményt kap. Minden fokozatba sorolt étel készítője oklevélben részesül.

Az abszolút győztes egy évre hazaviheti ***Az ország legjobb halfőzője*** vándorserleget és elnyeri az ezzel járó ***150 000 Ft értékű utazási jegyet, melyet az AB AGRO Utazási Irodában*** válthat be.

„Tegyük a világörökség részévé a magyar halászlét!”

A rendezvényről bővebb tájékoztatást ad
a Haltermosznál Schmidtné Vizi Hajnalka, telefon: (06 1) 355-7019 vagy (06 30) 310-8978,
A Fertő-Hanság Nemzeti Parknál Fersch Attila, telefon: (06 30) 396-6960

A rendezőség nevében mindenkit szeretettel várunk:

dr. Orosz Sándor
HALTERMOSZ ügyvezető elnök

Dr. Kárpáti László
Fertő-Hanság Nemzeti Park igazgató

Egy ország személyes ismerőse
MAGYAR TAKARÉK
A hazai bank
www.magyartakarek.hu
A Magyar Takarék az a bank, ahol országszerte 1800 fiók munkatársai és ügyfelei néven szólítják egymást, és a szónak ereje van. A rugalmas pénzügyi szolgáltatások és a személyes ismertség nyújtják azt, amit Ön egy pénzintézettől elvár.
www.magyartakarek.hu